

Pohjanmaan järjestöneuvottelukunta

Aika: 12.3.2020 klo 13– 15

Paikka: Pohjanmaan liitto, kokoushuone Kärppä (Hietasaarenkatu 6 B, Vaasa)

	Varsinainen jäsen	Varajäsen
Läsnä	Yleinen terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen Ricky Berglund () Bengt Beijar (vpj.) (x) Kirsi Ikäheimonen (x) Markku Pulli (x) Potilas- ja omaisjärjestö Jukka Heiskanen (x) Markku Suoranta (pj.) () Vammaisjärjestö Hanna Lahti (x) Anna Caldén (x) Eija Mäntymäki () Päihdetyö- ja mielenterveysjärjestö Christer Rönnlund (x) Miia Hietaniemi (x) Lapsi- ja perhetyön järjestö Eeva-Maria Latva-Rasku (x) Nuorisojärjestö Tuija Saarimäki (x) Jonas Rönnqvist (x) Ikäntyneiden järjestö Anita Ismark (x) Kulttuurijärjestö Jaakko Heinimäki () Kulttuurinen moninaisuus Harri Niskanen (x) Sahra Mohamud (x) Maaseudun kehittäminen Mathias Högbacka (x) Elinkeinoelämä Kaj Svelds () Maakuntahallitus Ann-Sofi Backgren (x)	Sune Glader () Ari-Pekka Toivari () Sirpa Myllyniemi () Tiina Mäki () Leena Pakkanen () Kurt Jäntti () Marjo Luomanen () Maria Backman () Markku Kallio (x) Johanna Yliviitala () Mikaela Hermans () Mika Lindén () Noora Småträsk () Michaela Sjöling () Malin Wälitalo-Palo () Raija Koivisto () Ramieza Mahdi () Lauri Erkkilä () Niclas Sjöskog () Tapio Nyysti ()
Sihteeri	Irina Nori (x)	
Pohjanmaan osallisuusryhmä ja muut asiantuntijat	Varpu Rajaniemi (x) Petra Fager (x) Mirella Kivelä () Jaana Rantavaara () Ari Pitkänen () Harri Varhama () Sari West () Suvi Aho () Rolf Sundqvist () Anna-Kajsa Blomqvist-Liljeblad () Lotta Pitkänen (x) Toni Sjöblom (x) Hanna-Kaisa Pernaa () Päivi Berg (x)	

Pöytäkirja:

1. Kokouksen avaus sekä läsnäolijoiden toteaminen

Varapuheenjohtaja Beijar avasi kokouksen ja toivotti kaikki tervetulleeksi. Läsnäolijat todettiin.

2. Esityslistan hyväksyminen

Päätökset:

Esityslista hyväksyttiin seuraavalla muutoksella: Ääni kokemusasiantuntijuudelle -hankkeen esittely lisätään pykäläksi 5.

3. Edellisen kokouksen pöytäkirjan tarkastaminen

Päätökset:

Pöytäkirja hyväksyttiin.

4. Sote-uudistuksen ja Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymän valmistelu

Päivi Berg ja Jukka Kentala kertoivat Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymän ja kansallisen sote-uudistuksen valmistelusta:

- Valtionavustusta voi hakea sekä peruspalveluiden toiminnalliseen kehittämiseen (Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelma) että sote-rakennemuutostuksen valmistelua tukeviin hankkeisiin. Pohjanmaalla valmistellaan hakemusta molempiin hakuihin. Kuvaus hakemuksen sisällöstä on liitteenä. Lisäksi liitteenä on Pia Suvivuon esitys kansallisesta sote-uudistuksesta (järjestöyhteistyö dioilla 24–26).
- Rakennemuutostuksen rahoitusta voi Pohjanmaalla käyttää myös hyvinvointikuntayhtymän valmisteluun. Tähän mennessä viisi kuntaa on sitoutunut mukaan hyvinvointikuntayhtymään. Muut kunnat tekevät päätöksensä asiassa huhtikuun aikana.
- Hankehakemukset tulee jättää 31.3.2020 mennessä. Hankehakemuksia valmistellaan nyt kiireellä. Hakemukset ovat vielä varsin yleisluontoisia, ja tarkemmat projektisuunnitelmat laaditaan syksyllä.

Keskustelu:

- Ikäihmisten hoidon osalta huolestuttaa se, kuinka hyvin hoito toteutuu näin isossa kuntayhtymässä. Berg ja Kentala totesivat, että asiassa on haasteensa, mutta ikäihmisten hoito on kotihoitoa paljon suurempi kokonaisuus, jonka tulee olla tiiviissä yhteydessä muuhun sote-toimintaan.
- Hanna Lahti toi esiin valmistelun eroavaisuuksia pohjalaismaakunnissa. Keski-Pohjanmaalla järjestetään alueen yhdistyksille ja järjestöille omat kuulemistilaisuudet Tulevaisuuden sote-keskushankemuksen kommentoimiseksi ja yhteistyön suunnittelemiseksi. Myös Etelä-Pohjanmaalla on järjestetty sote-valmistelijoiden ja järjestöjen teemakohtaisia tapaamisia hankevalmistelun tueksi ja järjestöjen näkökulmien kuulemiseksi (esim. vammaisjärjestöille ja päihde- ja mielenterveysjärjestöille). Lahti totesi, että järjestöillä on vapaaehtoistoiminnan ja kokemusasiantuntijuuden lisäksi paljon myös ammatillista osaamista. On viisasta hyödyntää kaikkien tahojen asiantuntemusta jo aikaisessa vaiheessa.

Lahti tiedusteli myös, onko vammaispalveluihin liittyvää kehittämistyötä tehty tai tehdäänkö jatkossa niin, että vammaisjärjestöt pääsevät mukaan? Vammaisjärjestöt olisivat mielellään yhteistyössä, jossa edistetään asiakkaiden kuulemista palvelujen kehittämisessä. Kentalan mukaan hankevalmistelu on vielä aika abstraktilla tasolla.

- Sosiaali- ja terveysministeriö käynnistää vammaisten henkilöiden henkilökohtaisen budjetoinnin kokeiluhankkeen vuosille 2020–2021. Valtionavustushaku avataan huhtikuussa 2020. Lahti tiedusteli, onko Pohjanmaa lähdössä mukaan hankkeeseen ja kertoi, että vammaisjärjestöt olisivat mielellään mukana myös tässä hankeyhteistyössä. Kentalan ja Bergin mukaan asiasta ei ole vielä päätetty mitään. Pohjanmaalla on toteutettu vanhuspalveluiden henkilökohtaisen budjetoinnin hanke, jonka yhtenä johtopäätöksenä on, että henkilökohtainen budjetointi sopii hyvin myös vammaispalveluihin.
- Miia Hietaniemi totesi, että järjestöt ovat kehittäneet monia menetelmiä ja malleja, oma apuohjelmia, joita voitaisiin hyödyntää sosiaali- ja terveydenhuollossa. Ehkäisevässä päihdetyössä on tärkeää kiinnittää huomiota puheeksiottamiseen, rahapelaamisen ja päihteiden riskikäytön tunnistamiseen. Kentala totesi, että monia elementtejä on mukana hakemuksessa, kuten Voimaperheet-toimintamalli.
- Christer Rönnlund totesi, että järjestöjen osallistuminen erityisesti osioihin C (Perhekeskus) ja D (Nuorten psykososiaalinen hyvinvointi) on tärkeää jo aikaisessa vaiheessa.
- Hanna Lahti tiedusteli, onko kokemusasiantuntijatoimintaa tarkoitus kehittää hankkeen aikana? Jukka Kentala totesi, että kyseessä on iso kokonaisuus, johon ei vielä voi ottaa kantaa. Miia Hietaniemi totesi, että haaste kokemusasiantuntijuuden hyödyntämisessä on monesti se, etteivät tarjonta ja tarve kohtaa, joten järjestöjen ja kuntien ja maakunnan välistä tiivistä yhteistyötä tarvitaan.

5. Ääni kokemusasiantuntijuudelle -hankkeen esittely

Hanna Jakobsson Pohjanmaan sosiaalispsykiatrisesta yhdistyksestä kertoi Ääni kokemusasiantuntijuudelle -hankkeesta. Kyseessä on 3-vuotinen STEA:n rahoittama hanke, jossa ovat mukana Pohjanmaan sosiaalispsykiatrisen yhdistyksen lisäksi Vaasan kaupunki, Laihia, Mustasaari, Rannikko-Pohjanmaan sosiaali- ja perusterveydenhuollon kuntayhtymä (K5), SONet BOTNIA, Vaasan ammattikorkeakoulu VAMK, Yrkeshögskolan NOVIA, Koulutetut Kokemusasiantuntijat KoKoA ry. sekä Psykosocialaförbundet rf. Lisätietoa hankkeesta liitteessä.

6. Järjestöneuvottelukunnan kokoonpanon täydentäminen

Maakuntahallituksen päätös 24.2.2020:

Maakuntahallitus päätti antaa maakuntajohtajalle tehtäväksi

a) löytää Svenska Österbottens Ungdomsförbundet edustavalle Jonas Rönnqvistille nuorisojärjestöä edustava varajäsen

b) huolehtia siitä, että Bengt Beijar edustaa vain yhtä organisaatiota (ei sekä Österbottens Idrottsdistriktiä että Folkhälsans förbundet).

Edellä esitetyllä kahdella muutoksella maakuntahallitus päätti täydentää Pohjanmaan järjestöneuvottelukunnan kokoonpanoa neuvottelukunnan esityksen mukaisesti.

Päätökset:

- Järjestöneuvottelukunnan esitys Jonas Rönnqvistin varajäseneksi on Harriet Sundholm Finlands Svenska 4H -yhdistyksestä.
- Bengt Beijarin jäsenyyteen ja varajäseniin palataan seuraavassa kokouksessa.

7. Järjestöneuvottelukunnan kokousten teemat vuonna 2020

Irina Nori esitteli järjestöneuvottelukunnan sihteeristön ehdotuksen kokousteemoiksi.

Päätökset:

- Kokousteemat hyväksyttiin esityksen mukaan. Kokousteemat ovat liitteenä.

8. Pohjanmaan osallisuusareena 2020: ohjelma ja markkinointi

Kokouksen aikana tuli tieto, että Suomen hallitus suosittelee, ettei suuria tilaisuuksia toistaiseksi järjestetä uuden koronaviruksen leviämisen hillitsemiseksi.

Päätökset:

- Järjestöneuvottelukunta suosittelee, että Pohjanmaan osallisuusareena siirretään syksyyn.

9. Järjestöjen ja yhdistysten rahoitustilanne

Lotta Pitkänen kertoi Järjestö 2.0 -hankkeen ohjausryhmässä käydystä keskustelusta. Huoli järjestöjen ja yhdistysten rahoituksesta tulevaisuudessa on suuri. Mitä tapahtuu esim. STEA:n rahoitukselle? Avustavatko kunnat järjestöjä ja yhdistyksiä tulevaisuudessa, kun sote siirtyy maakuntatasolle? Voiko maakunta tukea järjestöjä ja yhdistyksiä? Kysymyksiä on paljon ja epävarmuus on suuri. Lisäksi on syytä muistaa, että huoli ei koske ainoastaan sote-järjestöjä, vaan rahoituksen niukkuus koskee suuresti myös muuta järjestökenttää.

Todettiin, että tässä tilanteessa olisi hyvä esimerkiksi tiivistää yhteistyötä hankeideoinnissa ja rahoitushakemusten laadinnassa. Asiaan palataan syyskuun kokouksessa, jossa rahoitus on pääteemana.

10. Neuvottelukunnan jäsenten ajankohtaiset asiat

Ajankohtaisia asioita ei ilmennyt.

11. Muut asiat

Muita asioita ei ilmennyt.

12. Kokouksen päättäminen

Seuraava kokous pidetään 13.5.2020 klo 13–15 Pohjanmaan liitossa.